

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Telef. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 66.155

Serce Wielkiego Wodza spoczęło u stóp Matki na cmentarzu na Rossie

WILNO, 12 maja. (PAT). — Dziś w żałobnym dniu złożenia urny z sercem Marszałka Piłsudskiego oraz trumny z prochami Jego Matki w mauzoleum na Rossie — Wilno przybrało niezwykle poważny i uroczysty wygląd.

Od wczesnych godzin rannych na ulicach miasta panuje ożywiony ruch. Boczniemi ulicami płynęły nieprzerwanie liczne delegacje, poczty sztandarowe, grupy młodzieży, setki organizacji i stowarzyszeń, oddziały wojskowe, które kierując się do trasy konduktu, zajmowały zgóry wyznaczone miejsca.

Również ożywiony ruch panował na dworcu, gdzie od świtu co kilkanaście minut nadchodziły liczne pociągi, wiozące setki delegacji z poszczególnych dzielnic kraju z hołdem do Wilna.

Na trasie konduktu płoną latarnie, przesłonięte kirem.

Przed kościołem św. Teresy stanęła kompania 5 p. leg. z chorągwią.

Już na długo przed godz. 8-ą kościół św. Teresy zapelnia się.

Przybywają przedstawiciele władz, senatorowie i posłowie, korpus oficerski, delegacje organizacji i stowarzyszeń.

Msza żałobna

O godz. 8.05 przybywa pani Marszałkowa Aleksandra Pił-

*Kto mogąc wybrać, wybrał zamiast domu
Gniazdo na skałach orla: niechaj umie
Spać, gdy źrenice czerwone od gromu
I słycać jęk szatanów w sosen szumie.*

Tak żyłem.

Jakże głęboką prawdą przemawiają do nas te słowa, które zostały wyrzeźbione na granitowej płycie na mauzoleum Marszałka na Rossie. Płyta ta zamknięta Wielkie Serce Syna, które spoczęło obok prochów Matki.

Taka była wola Marszałka Piłsudskiego i wolę tę naród spełnił, w pierwszą rocznicę śmierci swego Wodza.

sudska z córkami. Pani Marszałkowa wita gen. Sosnkowski poczem wprowadza ją do kościoła, gdzie pani Marszałkowa zajmuje miejsce na specjalnie przygotowanym krześle u węgłowia trumny z prochami Matki Marszałka. Obok zasiadają córki Marszałka, dalej zajmuje miejsce najbliższa rodzina.

W kilka minut później przybył samochodem, zatrzymując się przed Ostrą Bramą, p. Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego. Jednocześnie przybyli: p. premier Marjan Zyndram Kościalkowski, generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz Śmigły, marszałkowie izb, członkowie rządu, podsekretarze stanu i wyżsi urzędnicy.

Po wejściu do świątyni p.

Urna z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego (płaszczyna grawerowana).

Marszałka Piłsudskiego oraz trumny z prochami Jego Matki. Uznę z sercem Marszałka złożono na lektyce, którą ponieśli dawni bojowcy z r. 1905: gen. Dąbkowski, płk. Dąbkowski, płk. Piątkowski oraz sen. Wojciech Malinowski.

Za lektyką oficerowie nieśli na barkach trumnę z prochami Matki Marszałka. Dalej postępowała najbliższa rodzina, pan Prezydent, premier, marszałkowie senatu i sejmu oraz dostojnicy państwowi.

Przy odgłosie werbli oraz dźwiękach dzwonów kościelnych orszak żałobny skierował się na ulicę Ostrobramską, gdzie trumnę z prochami Matki złożono na lawecie armatniej, zaprzężonej w 6 koni. Trumnę przykryto czerwoną materją,

na której widniał wyhaftowany biały orzeł.

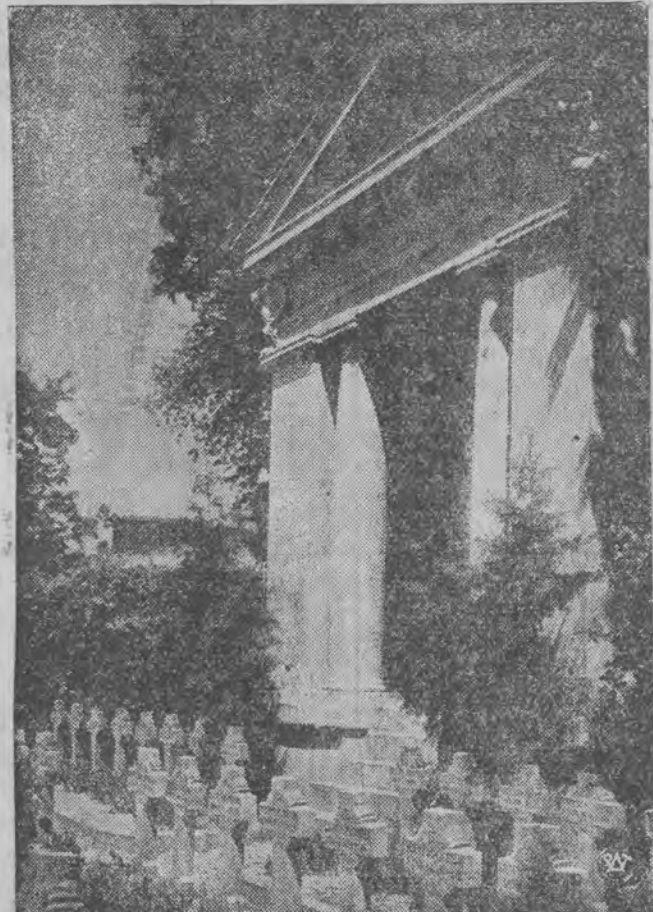
Porządek konduktu

O godz. 9.30 ulicami miasta ruszył olbrzymi kondukt w następującym porządku: na czele kroczyły oddziały piechoty, dalej poczty sztandarowe wszystkich pułków W. P., poczet sztandarowy legionistów, peowiaków, zw. strzeleckiego, oddziały wojskowe innych broni, dalej kompania strzelców, oddział orlą i zuchów. Następnie niesiono wieńce od rodziny, od p. Prezydenta Rzplitej, rządu, generalnego inspektora armji, ministerstwa spr. wojsk., powstańców 1863 r., uniwersytetu Stefana Batorego oraz miasta Wilna.

Lektyka z sercem

Lektykę, na której spoczywa urna z sercem Marszałka niosą kolejno przedstawiciele organizacji, reprezentujących historyczne fazy działalności Marszałka, a więc: bojowcy z r. 1905, strzelcy z lat przedwojennych, legionści, peowiacy oraz członkowie federacji ZOO i wojska, w momencie zaś wnoszenia lektyki na ementarz przedstawiciele Ziemi Wileńskiej w osobach: wojewody Bociańskiego, rektora Staniewicza, generała Skwarczyńskiego i prezydenta miasta Maleszewskiego.

(Dalszy ciąg na stronie 14)

Kaplica obrońców Wilna na ementarzu Rossa wraz z fragmentem cmentarza.

Prezydent Rzeczypospolitej zajął miejsce w presbiterjum, po prawej stronie od wejścia. Za presbiterjum zajęł miejsca: p. premier Kościalkowski i marszałkowie izb.

Generalny inspektor sił zbrojnych zasiadł po prawej stronie pani Marszałkowej Piłsudskiej i córek, po lewej — gen. Sosnkowski.

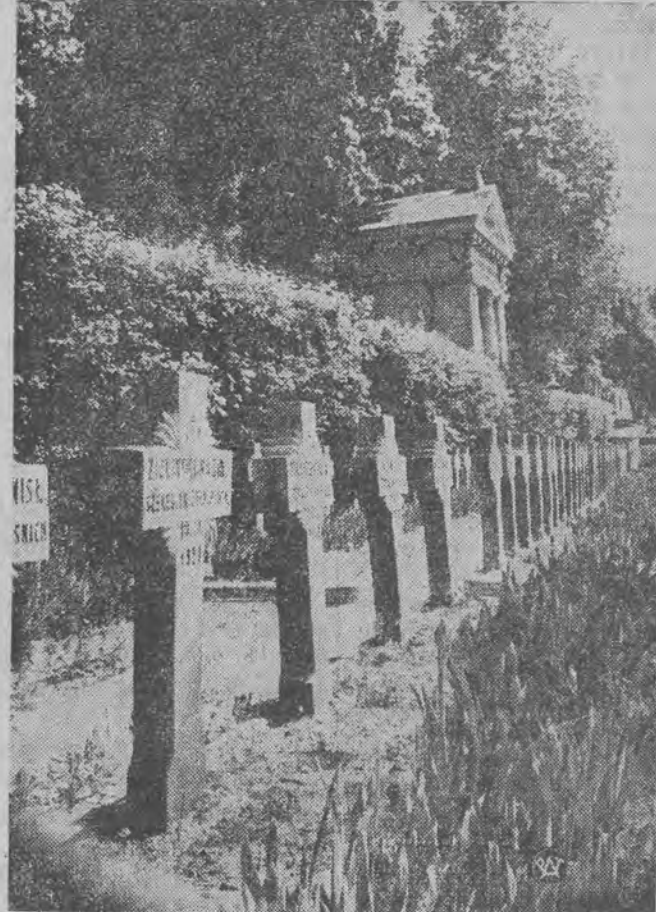
W nawie głównej zajęli miejsca członkowie rządu, wyżsi do stojnicy państwowi, posłowie i senatorowie z wicemarszałkami senatu i sejmu, generalicja, senat akademicki, korpus oficerski, przedstawiciele władz i miejscowego społeczeństwa.

Uroczystą mszę żałobną celebrował J. E. ks. arcybiskup wileński Jalbrzykowski, w otoczeniu licznego kleru.

Równocześnie z nabożeństwem w kościele św. Teresy odprawione zostały msze żałobne we wszystkich kościołach wileńskich oraz nabożeństwa w świątyniach innych wyznań.

Wyniesienie urny

Po zakończeniu modłów nastąpił uroczysty moment wyniesienia z kościoła urny z sercem

Fragment cmentarza obrońców Wilna Rossa. Widoczne mogiły obrońców, wśród których spoczęło serce Józefa Piłsudskiego.

W godzinę śmierci Marszałka

Urna z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego w żałobnej kaplicy w Belwederze. Na tle sztandaru z godłem państwa macedońka i buława Marszałka.

Honory wojskowe

Wieczorem na ementarzu Rossa odbyła się uroczystość oddania honorów wojskowych przez kompanię chorągwaną.

Około godz. 20-ej w świetle pochodni ustawiła się frontem do mauzoleum kompania 6 p. p. legionów z chorągwią i orkiestrą. Okoliczne wzgórza zaległy rzesze ludności.

Przed płytą grobowca pełniła wartę wojsko. Baldachim nad grobowcem iluminowano reflektorami, a mogiły poległych w walkach o wyzwolenie Wilna, oświetlone były lampkami. Całe mauzoleum w blaskach boc-

nych reflektorów odcinało się wyraźnie od przyległych wzgórz i sąsiedniego ementarza.

U wejścia do mauzoleum ustawili się przedstawiciele miejscowych władz cywilnych z wojewodą Bociańskim oraz władz wojskowych z dowódcą O. K. gen. Tokarzewskim i dowódcą 1-ej dyw. legionowej gen. Skwarczyński.

Przed godz. 20.45 przybyła samochodem pani Marszałkowa Piłsudska z córkami i weszła do mauzoleum, gdzie zatrzymała się przed płytą grobowca.

Godzina 20 minut 45

Punktualnie o godz. 20.45, to jest dokładnie w chwili zgonu Marszałka Piłsudskiego w dniu 12 maja roku ubiegłego, kompania chorągwana stanęła na baczność, rozległy się głuche dźwięki werbli, a powietrzem wstrząsnął huk wystrzałów armatnich. W tym samym momencie na niebie błysnęły smugi 6 olbrzymich reflektorów, które skrzyżowały się ponad mauzoleum. W świątyniach wileńskich ozwały się dzwony żałobne, które bijąc przez 15 minut, przypominały ludności o pierwszej żałobnej rocznicy.

Przez cały czas trwania strzałów armatnich kompania chorągwana stała na baczność, a uczestnicy uroczystości zachowali głęboką i pełną skupienia ciszę.

Punktualnie o godz. 21-ej smugi reflektorów wyprostowały się i spotkały w jednym punkcie na niebie, nawprost mauzoleum, tworząc sześcioboczny ostrosłup. Kompania sprezentowała broń, poczem skierowała się ku miastu, gdzie przeszła ulicami, rozdzielona na poszczególne plutony przy dźwiękach żałobnych werbli.

Tym hołdem wojska, odda-

W WARSZAWIE.

zostało rano odprawione nabożeństwo żałobne w kaplicy zamkowej, w którym wzięli udział członkowie kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego p. Prezydenta Rzplitej. (Nabożeństwa żałobne odbyły się w świątyniach wszystkich wyznań). — Do pałacu belwederskiego przybywały od rana liczne rzesze ludności, wśród nich dziesiątki tysięcy młodzieży złożyło hołd pamięci Marszałka.

Po nabożeństwach odbyła się defilada wojskowa na Polu Mokotowskim, którą przyjął wiceminister spraw wojskowych, gen. Gluchowski. Wzdłuż trasy defilady na niewielkiej wysokości przeleciało kilkanaście eskadr samolotów pościgowych i bombowych.

Wieczorem na dziedzińcu Belwederskim zgromadzili się przedstawiciele armji. Na uroczystość przybyli: 1-y wiceminister spraw wojskowych gen. Gluchowski, dowódca O. K. I gen. Trojanowski i gen. Kordjan-Zamorski.

Dwaj szwoleżerowie i dwaj legioniści zapalili znicze przed popiersiem Marszałka oddziały wojska prezentowały broń. — Słychać było odgłosy werbla.

Po złożeniu wieńca na stopniach Belwederu, Juliusz Osterwa odczytał trzy wyjątki z pism Marszałka.

O godz. 20.45 zapanowała trzyminutowa cisza, przerywana odgłosem dzwonów kościelnych. Uroczystość zakończył werbel orkiestry 1 pułku szwoleżerów J. P.

W KRAKOWIE.

O godzinie 10 rano odbyła się msza żałobna na Błoniach. Na nabożeństwie obecni byli wicepremier Kwiatkowski, podsekretarz stanu Grzybowski, gen. Sławoj - Składkowski, wiceminister skarbu Grodyński oraz przedstawiciele wszystkich wyższych uczelni krakowskich.

Równocześnie z mszą połową odbyły się nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań, poczem uformował się pochód, który przeszedł przez miasto i na sarkofagu Marszałka złożył liczne wieńce.

WE LWOWIE.

U stóp cytadeli odprawiono mszę połową z udziałem wielotysięcznych rzesz mieszkańców. Na nabożeństwie był obecny woj. Belina - Prażmowski.

Po mszy przeszedł przez miasto pochód. Wśród bicia werbli setki sztandarów pochyliło się w hołdzie.

Wieczorem odbyły się liczne akademje żałobne.

Widok ogólny kościoła św. Teresy, w którym dotąd spoczywała urna z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W POZNANIU.

rano odbyły się nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań, poczem odbyła się defilada wśród głuchych uderzeń werbli przed posągiem Marszałka.

Uroczystości ku uczczeniu rocznicy zgonu zakończone zostały podniosłą akademją w sali tronowej dawnego zamku.

W BYDGOSZCZY.

Na błoniach podmiejskich odbyło się uroczyste nabożeństwo, poczem uformował się pochód, na którego czele kroczyli przedstawiciele władz miejscowych.

W GDYNI.

Wczorajsze uroczystości roz-

poczęły nabożeństwa żałobne, poczem na skwerze Kościuszki odbyła się defilada przed popiersiem Marszałka. Złożono liczne wieńce.

W CZESTOCHOWIE

w rocznicę śmierci Marszałka odbył się szereg akademji żałobnych. Wieczorem na dziedzińcu gimnazjum tow. szkoły powszechnej nastąpiło odsłonięcie pomnika Marszałka.

W KATOWICACH.

Po nabożeństwach i defiladzie odbyła się w Teatrze Polskim uroczysta akademja.

Pozatem odbyły się uroczystości żałobne we wszystkich miastach i miasteczkach Polski

Wszystkie stolicy Europy

uczciły pamięć Marszałka Piłsudskiego

We wszystkich stolicach europejskich odbyły się akademje żałobne ku czei Marszałka Piłsudskiego.

W paryżu odbyła się uroczysta akademja. Pierwszy przemawiał szef francuskiej misji wojskowej w Polsce gen. Henrys, potem Andre Maurois.

Następnie głos zabrał marsz. Petain, którego przemówienie nie było przewidziane w programie.

Przemówienie swoje marsz. Petain zakończył:

„Armja polska, której wartość podziwiamy, jest jego dziełem. Dokonanie odbudowy naszych armji scementowało przyjaźń francusko - polską. Do nich należy utrzymać te wspomnienia.

Marszałek Piłsudski doznał losu najwspanialszego, jakiego może zapragnąć żołnierz. Odbudował swą ojczyznę siłą swego talentu i męstwa i ocalił ją. Wykuł on również siłę zbrojną, która czyni, z Polski kraj silny i budzący szacunek w niespokojnej Europie.

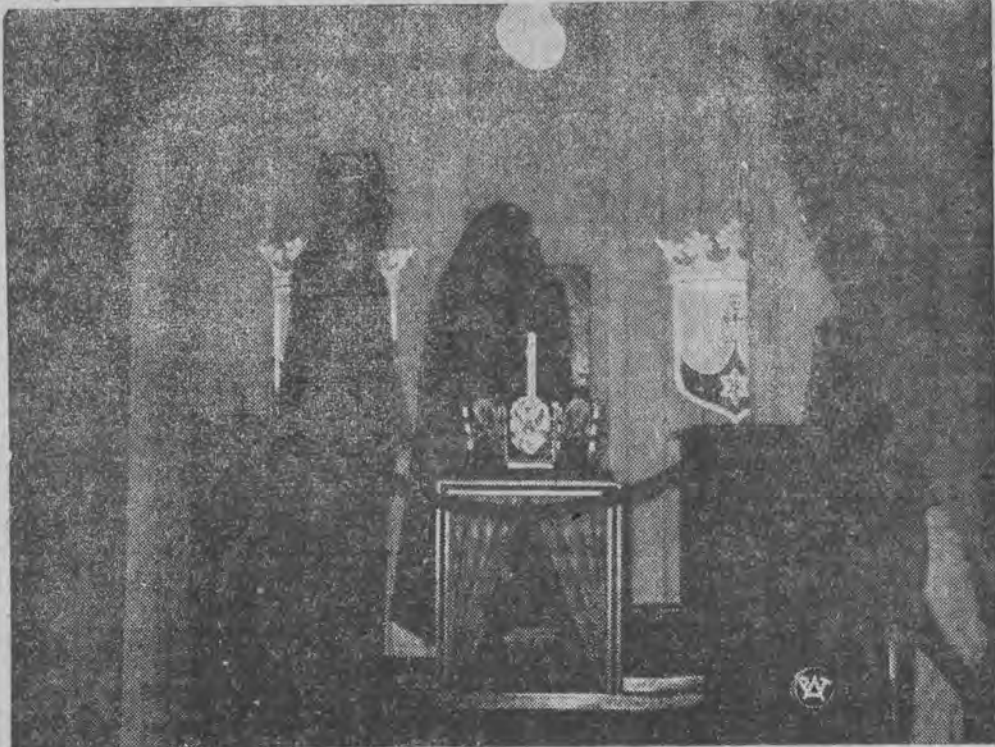
12-go maja 1935 r., oddając szczałkom doczesnym Marszałka Piłsudskiego ostatnią cześć, naród polski wykazał przez swą pełną wzruszenia postawę, jakim uwielbieniem otaczał wodza, który w najkrytyczniejszych chwilach zachował zawsze wiarę w losy Polski“.

Meldunek

16 p. p. rumuńskiego

BUKARESZT, 12 maja. (Pat). Dowódca 16 p. p. rumuńskiej Im. Marszałka Piłsudskiego wysłał do posła Arciszewskiego depeszę następującej treści:

„Z okazji pierwszej rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego proszę o łaskawe przyjęcie i przesłanie do Polski w imieniu 16 pułku piechoty rumuńskiej zapewnienia o żywionych przez nas wspomnieniach o twórcy Rzplitej Polskiej i honorowym szefie naszego pułku“.

Urna z sercem Marszałka Józefa Piłsudskiego po przewiezieniu do kościoła św. Teresy w Wilnie. Obok urny w ciężkiej żałobie pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska.

NAJTAŃSZE WYCIECZKI
— DO —
PALESTYNY
WYCIECZKI MORSKIE
Londyn - Amsterdam
7/7 — 16/7 od zł. 210.—

WYCIECZKI DO
CZECHOSŁOWACJI
AUSTRII, JUGOSŁAWII
i BUŁGARJI

PRZEDSTAWICIELSTWO
„INTOURIST'A”
Union - Lloyd
PIOTRKOWSKA 42. TEL. 107-87

PRZEPROWADZKI
J. WEKSLER
ŁÓDŹ
ul. CEGIELNIANA 59
TEL. 143-93

DR. MED.
S. Druebin
przyjmuje porody i operacje
ginekologiczne
w swojej prywatnej klinice
„SANTE” ul. 6-go Sierpnia 17,
tel. 153-10.

Dr. med. **HELLER**
Spec. chorób wenerycznych, mo-
nosoplowych i skórnych
Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8—11 i od 4—8 wiecz
w niedziele i święta od 10—12 pp.

Dr. E. Ekkert
Chor. weneryczne i skórne
przeprowadził się na ul.
PIERACKIEGO 5
(EWANGELICKA)
przyjmuje od 12—1 i od 5.30 do 8 w.

Dr. J. Nadel
AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10—12 i 4—8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

Dr. med.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne
(kobiety i dzieci)
Świętokrzyska 34 telef. 106-10
godz. przyj. od 11—1 i 3—4 pp

Wycieczka 3-tygodniowa
na **Plaże Adriatyku**
1. VI. do 21. VI. b. r.
od zł. 240.—

Wycieczka 3 stolice
Praga — Budapeszt
— **Wiedeń**
28. V. do 3. VI. b. r.
zł. 250.—

Wycieczka do **Wiednia**
28. V. do 3. VI. b. r.
zł. 75.—

Zapisy i informacje:
Wagons-Lits Cook
Łódź
Piotrkowska 68

Stefanja Babad
wykwalifikowana pielęgniarka
wykonuje wszelkie zabiegi oraz
przyjmuje dyżury.
Piotrkowska 37, m. 11.
Tel. 230-85.

„GŁOS PORANNY”
nabyć można w Teofilowie,
Inowłodzu i przyległych
letniskach u **Lewenberga**

Laboratorium Analiz Lekarskich
Heleny Najdorf
zostało przeniesione na
Cegielniana 3, m. 5
telefon 153-14.
Czynne od g. 9 rano do 9 wiecz.

Dyplomowana pielęgniarka
Joanna Abramowicz
absolwentka Szkoły Pielęgniar-
stwa w Warszawie, wykonuje
wszelkie zabiegi oraz przyjmuje
dyżury.
Pl. Dąbrowskiego 3. **Tel. 169-91**

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO”
PRZEJAZD 1. TEL.: 209-87 i 133-72
poleca
WYBOROWE LODY
wraz z wodą sodową i waflem porcja 35 gr.
KOLACJE JARSKIE
z 4-oh dań po 1.— zł.

**Centralna Ładownia
Akumulatorów**
Łódź
PIOTRKOWSKA 167
TEL. 205-21.

**RADJOWYCH
SAMOCHODOWYCH
MOTOCYKLOWYCH**

***
WARSZTATY REPARACYJNE
WYPOŻYCZANIE
AKUMULATORÓW

NA TELEF. WEZWANIE
TEL. 205-21 TEL.
ODBIERAMY I DOSTAR-
CZAMY AKUMULATORY
DO DOMÓW

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie
RUTYNOWANY nauczyciel udziela
lekcji języka niemieckiego i rosyj-
skiego. Ceny przystępne. Tel. 230-85
8 — 10 rano i 20 — 21 wiecz.

WYKWALIFIKOWANA Fre-
blanka z długoletnią praktyką
w internacie i przedszkolu po-
szukuje kondycji. Oferty sub.
„Freblanka”

WYKWALIFIKOWANA wycho-
wawczyni poszukuje posady w
domu żydowskim za skromnym
wynagrodzeniem. Pierwszorząd-
ne referencje. Oferty pod „Wy-
kwalifikowana” do Admistracji

**KARALUCHY
i PRUSAKI**
tępi
bezpowrotnie
TANATOL
ZADAC WSZEDZIE

Różne
UNIEWAŻNIAM zagubiony
kwit inkasowy za Nr. 2052,
wyd. 29 | 4 r. b. na zł. 50.—
przez B-k Zw. Spółek Zarobko-
wych w Łodzi. M. Ch. Rothberg

W ramach zarządzeń
dewizowych

14 maja — 30 maja zł. 290.—
do Rumunii i Turcji
16 maja — 6 czerwca zł. 295.—
do Bułgarii
18 maja — 10 czerwca zł. 435.—
do Jugosławii

Ceny obejmują oalkowity koszt
wycieczek.

DO WIEDNIA na mecz teniso-
wy POLSKA—AUSTRIA
DO WIEDNIA
14 maja na 5 i 28 dni zł. 75.—
NA „KOŚCIUSZCE”
„PRZEZ 7 MÓRZ”
12. VI. od zł. 400.—

ULGOWE PRZEJAZDY
do ZAKOPANEGO

ULGOWE PASZPORTY
ZAGRANICZNE DO ANGLJI,
AUSTRII, CZECHOSŁOWACJI,
JUGOSŁAWII i WĘGIER

ORBIS, Piotrkowska 18
(MEWA) — tel. 249-40.

Lokale
POKÓJ umeblowany z wszel-
kimi wygodami dla jednego,
ewent. dwóch panów do wynaj-
ęcia. Moniuszki 1, m. 13;
2—3 popoł. 273—2

PROFESOR MUZYKI
FELIKS HALPERN
Zapisy 4—5. Al. Kościuszki 53

OGŁOSZENIE

DAJE ZAWSZE
MAKSYMALNE
KORZYŚCI!!!
DECYDUJE
O ROZWOJU
KAŻDEGO PRZED-
SIĘBIORSTWA !!!

w
GŁOSIE PORANNYM

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

EPOPEA CZYNU POLSKIEGO
„Sztandar Wolności”
Monumentalny film z dziejów walki o Niepodległość Polski i Jej mocarstwowe stanowisko.

KINO TEATR
ADRIA
GŁÓWNA 1

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś i dni następnych!
Pierwszy film produkcji kra-
jowej w języku żydowskim
AL CHETH (Za grzechy)
Monumentalny dramat z życia żydowskiego, osnuty na tle prawdziwego zdarzenia z czasów wojny światowej
Scenarjusz wybitnego dramaturga J. M. Nejmana. W rol. gł.: **A. Morewski, Sz. Dżigan, J. Szumacher, Klara Segalowicz, Rachel Holker, Kurt Katsch i Ruth Turkow.** — Nadprogram: Kronika Pała
Passe-partouts i bilety wolnego wejścia nieważne.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł., Reklamy tekstem
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajnie (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.30
Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
szenia w dodatku niedzielnym „Rewja” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej,
firm sagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej